

DUM č. 2 v sadě

17. De-2 Slované a počátky Českého státu

Autor: Drahomír Hlaváč

Datum: 30.6.2014

Ročník: 2AV

Anotace DUMu: Slované a počátky Českého státu. Slované.

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SLOVANÉ

-
- řadí se k indoevropským národům
 - podle jazyka dělíme:
 - a) východní
 - b) západní
 - c) jižní

Život starých Slovanů

- na přelomu 6. a 7. století se usadilo v českých zemích slovanské obyvatelstvo
- postupně pohltilo zbytky staršího osídlení pozůstalého po odchodu Germánů
- během přesunů obyvatel docházel k narušování rodových svazků a začali vznikat nové kmeny na základě územního principu

-
- zpočátku se Slované usazovali v povodí řek – jen pozvolna do vyšších nadmořských výšek
 - většina území tvořily rozsáhlé pralesy protkané jen několika obchodními stezkami
 - průměrná hustota obyvatel 4 – 6 osob na km²

Čím se živili

- základním zdrojem obživy bylo zemědělství
- půda patřila **občinám** – všichni dospělí obyvatelé jedné osady
- **dvojpolní** obdělávání půdy – střídavě se osívala jen polovina půdy, druhá ladem
- jižní Morava více otevřena vlivům bývalých římských provincií – znalost trojpolního hospodaření

plodiny, které Slované pěstovali:

- obilí – pšenice, žito, ječmen, oves, proso
- len, konopí, mák, řepka
- luštěniny – hrách, čočka, bob, fazole

- pole se nehnojila, zemědělské nářadí bylo primitivní
- odhaduje se, že z jednoho zrna se sklízelo dvojnásobek

pastevectví

- druhý nejvýznamnější zdroj obživy
- dobytek se pásal venku
- nepřikrmoval se, závislý na počasí
- převládal chov skotu, postupně se rozšířil chov prasat
- Slované znali také drůbež
- jídelníček obohatali lovem, rybolovem, sběrem lesních plodů a medu

Obydlí

- nejstarší sídliště měly 7 – 10 domů
- domy měly čtvercový půdorys polozahloubené do země – **polozemnice**
- potraviny uchovávali v **zásobních jámách**

Řemeslo

- málo specializované
- zhotovování látek a oděvů
- výroba keramiky a kovářství

Společnost

- základ tvořila rodina
- vyšší jednotkou byl **kmen**
- příslušníci kmene byli svobodní
- o společných záležitostech rozhodovali na sněmech
- z významnějších rodin byl na kmenech volen **kníže**
- **kníže** – v případě války vojevůdce, zastával i náboženské poslání

Náboženství

- víra v přírodní síly
- Perun – vládce bohů
- Lada – žena vládce bohů
- Mokoša – ochránkyně země a úrody
- Morana – bohyně smrti
- existovali i místní božstva
- uctívali duchy i víly

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Polozemnice#mediaviewer/Soubor:Skanken-Villa-Nova-Uh%C5%99%C3%ADnov5.JPG>

Náboženství

- Perun – vládce bohů
- Lada – žena vládce bohů
- Mokoša – ochránkyně země a úrody
- Morana – bohyně smrti
- existovali i místní božstva
- uctívali duchy i víly

Východní Slované

- Kyjevská Rus
- 882 dobyl Oleg (varjažský kníže)

Kyjev – vznik mocného státu Kyjevská Rus

Vladimir I. – nejvýznamnější panovník

svatý, přijal křesťanství

- ve 12. století se Kyjevská Rus rozpadla
- Varjagové = vikingové

Jižní Slované

- Srbové, Chorvati, Slovinci
- od 9. stol. se usazovali na pobřeží Jaderského moře
- vytvářeli vlastní státy – pod nadvládou Byzance

Západní Slované

- Polsko – první král Měšek I. (rod Piastovců)
- Boleslav Chrabrý –
Měškův syn, obsadil Prahu, na přelomu
10. a 11. stol. dosáhl arcibiskupství v
Hnězdně
1025 králem

Zdroje

- Dějepis 7 pro ZŠ a víceletá gymnázia, Plzeň: Nakladatelství Fraus, 2009, ISBN 978-80-7238-558-4
- Válková, Veronika. Dějepis 7 pro ZŠ středověk a raný novověk, Praha: Nakladatelství SPN, 2009 ISBN 978-80-7235-373-6
- [http://
cs.wikipedia.org/wiki/Polozemnice#mediaviewer/Soubor:Skanzen-Villa-Nova-Uh%C5%99](http://cs.wikipedia.org/wiki/Polozemnice#mediaviewer/Soubor:Skanzen-Villa-Nova-Uh%C5%99)